

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชาติและรากฐานสำคัญของการพัฒนาชาติคือการพัฒนาคน คนที่มีคุณภาพจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ทางความคิดมี เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมที่ดี การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตนั้นจึงถือเป็นรากฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องได้รับเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติให้ยั่งยืน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพรวมทั้งปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของรัฐบาลทุกยุคสมัย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554) การพัฒนาคุณภาพของคน กำลังคนและภูมิปัญญาของประเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้ประเทศเกิดการพัฒนามและมีศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ ด้วยเหตุนี้ทำให้หลาย ๆ ประเทศหันมาให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาที่หลากหลายเมื่อคนในประเทศมีคุณภาพก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน สังคมที่ประชาชนมีคุณภาพ มีความรู้ที่เข้มแข็ง จะสามารถแข่งขันได้เป็นอย่างดีในสากลโลก เพราะสังคมยุคใหม่แข่งขันกันที่คุณภาพของคน ทักษะกรรมมนุษย์จึงกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมสามารถแข่งขันได้กับสังคมอื่นสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้เจริญก้าวหน้าด้วยวิทยาการใหม่ๆ การเข้าถึงความรู้และสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วเพื่อให้รู้ทันสถานการณ์และความจริงของโลกปัจจุบัน (ปรัชญา เวสารัชช, 2552: 9 ; สุธีระ ประเสริฐสรรพ, 2545: 218 ; ทรงทอง จันทรางศุ, 2553 : 5)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการสร้างบุคลากรที่เป็นพลังสมองของประเทศรัฐจึงต้องให้ความสำคัญทั้งด้านการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน การวิจัย การสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนสู่การพัฒนาประเทศ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2552 : 17) ซึ่งการประชุมรอบอุรุกวัยที่นำไปสู่การที่องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้ประกาศให้อุตสาหกรรมบริการต้องเปิดเสรีในปีคริสต์ศักราช 2002 (พุทธศักราช 2545) เชื่อมโยงมาถึงกรณีการเปิดเสรีทางการศึกษาเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่ากระแสความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของโลกนั้นส่งอิทธิพลกว้างขวางถึงทุกประเทศ การเตรียมการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

สูงเพื่อให้การศึกษาของไทยสามารถเข้าแข่งขันร่วมกับการศึกษาของนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ ซึ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างความมั่งคั่งทางปัญญาผ่านกระบวนการผลิตกำลังคนระดับสูงและการพัฒนาการวิจัย ในปีพุทธศักราช 2540 ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่แล้ว ได้มีการร่วมกันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขึ้นประกาศใช้ในปี พุทธศักราช 2542 มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาขึ้นตั้งตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2543 เพื่อดำเนินภารกิจในการพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกกำกับดูแลการประเมินคุณภาพภายนอก และจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปี เพื่อเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2550 ก : 1-2)

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบระดับอุดมศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (พุทธศักราช 2544 - 2548) ได้ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) เป็นเสมือนกลไกการสำรวจสภาพความพร้อม ความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายใน พบว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ติดตามคุณภาพของบัณฑิต หลักสูตรที่เปิดสอนมีจำนวนน้อย หนังสือและวารสารไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา ผลงานวิจัยของอาจารย์มีจำนวนน้อย และมีศักยภาพในการบริการวิชาการน้อย สถาบันขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรม งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอและไม่มีความหมายในสถานศึกษารับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะในการประเมินภายนอกกรอบสอง มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทำให้สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งพบว่ามาตรฐานอยู่ในระดับดีมี 2 ด้านคือ ด้านคุณภาพบัณฑิตและด้านการเรียนรู้ มาตรฐานอยู่ในระดับพอใช้ มี 6 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านบริการวิชาการ ด้านกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการ และด้านการประกันคุณภาพภายใน จากผลการประเมินดังกล่าวได้ก่อให้เกิดกระแสการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น และนำไปสู่การปฏิรูปทางการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ มีการเป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พุทธศักราช 2551 - 2565) โดย 1) มุ่งยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยเพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และมีสมรรถนะสากล สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคม และปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต 2) มุ่งพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาไทยในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการแข่งขันในระดับสากล รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของ

ชุมชนและท้องถิ่นบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการและเอกภาพเชิงระบบโดยใช้กลไก
 ธรรมชาติของเครือข่ายอุดมศึกษาทั่วประเทศ 3) มุ่งแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศโดยมี
 ส่วนช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนจากวิกฤติด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะเรื่องการว่างงานและ
 4) มุ่งปฏิรูปอุดมศึกษาทุกด้านเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย(สำนักงานรับรอง
 มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2552 : 20-21: สำนักงาน
 คณะกรรมการการอุดมศึกษา,2551: 30-31)

การยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
 (องค์การมหาชน) เป็นหลักในการยกระดับคุณภาพสถานศึกษานั้นสอดคล้องกับทิศทางการ
 ปฏิรูปการศึกษารอบสองเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพได้นั้นจำเป็นต้องติดตาม ประเมินผลว่า
 หลังจากมีการประเมินคุณภาพภายนอก 2 รอบที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นประโยชน์กับ
 การศึกษาในประเทศอย่างไร เกิดผลกระทบในด้านบวกหรือไม่อย่างไร เพราะการประเมิน
 คุณภาพอุดมศึกษาของโลกจะก่อให้เกิด 6 เรื่องสำคัญ ได้แก่ 1) ต้องจัดการศึกษา
 ระดับอุดมศึกษาให้กับคนส่วนใหญ่ของประเทศ (Massification) 2) มหาวิทยาลัยมีความอิสระ
 คล่องตัวไม่ใช้ระบบราชการ (Privatization) 3) มีการแข่งขัน และตอบสนองความต้องการของ
 ลูกค้าเป็นสำคัญ (Marketization) 4) มีการประกันคุณภาพ รับรองคุณภาพและเทียบเคียง
 คุณภาพ (Standardization) 5) มีการสื่อสารกันไปทั่วโลก (Globalization) และ 6) มีการใช้ ICT
 (Technologicalization) (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2546 : 1-19) และผลกระทบของการประกัน
 คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นคือการปรับปรุงตัวชี้วัดประสิทธิภาพ หน่วยประกันคุณภาพภายใน
 และระบบ กลไกในการประกันคุณภาพ การนำผลการประเมินภายนอกไปสู่การปรับปรุงการ
 ดอนรับจากนักศึกษา การเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก และการรับรู้ในความสามารถของบัณฑิตจาก
 นายจ้าง (Harvey, 2006) ในปัจจุบันมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการประกันคุณภาพใน
 การทำงานของมหาวิทยาลัย (Lemaitre, Zapata & Zenteno, 2010) ผลกระทบของ
 การประเมินมาตรฐานการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (Yaoming, & Hui & Lili, 2009)
 และในประเทศที่ผ่านมา มีการศึกษาผลกระทบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พุทธศักราช 2542 (มนตรี จุฬาวัดทนทล. 2543) ประเมินผลกระทบของหลักสูตร (กนกวรรณ
 เอี่ยมชัย, 2547) วิเคราะห์ผลกระทบของโครงการ (ทีวัฒน์ มณีโชติ, 2542) จากการศึกษา
 ทบทวนวรรณกรรมทั้งในและต่างประเทศยังไม่พบว่ามีการศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบของ
 การประเมินคุณภาพภายนอก จึงเป็นเรื่องใหม่ในวงวิชาการทางด้านการศึกษาและประโยชน์
 ทางวิชาการที่จะให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
 ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในการติดตามและวัดผลการดำเนินงาน การนำผล
 การประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้อันจะนำไปสู่การเกิดผลในทางปฏิบัติเพื่อจัดการกับ
 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา
 ผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกโดยการพัฒนาโมเดลการวัดผลกระทบของ

การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และทำการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดที่ได้พัฒนาขึ้นด้วย

คำถามการวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดคำถามการวิจัยดังนี้

1. การประเมินคุณภาพภายนอกโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์หรือไม่ และส่งกระทบอย่างไร
2. โมเดลการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์มีลักษณะอย่างไร
3. โมเดลการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดเชิงทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จากคำถามการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีต่อคณะ/วิทยาลัยที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์
2. เพื่อพัฒนาโมเดลการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับคณะ/วิทยาลัยที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์
3. เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับคณะ/วิทยาลัยที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. การประเมินคุณภาพภายนอกส่งผลกระทบต่อคณะ/วิทยาลัยที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ใน 4 ด้าน คือ การบริหารองค์การพันธกิจอุดมศึกษาวัฒนธรรมองค์การและชื่อเสียง/ภาพลักษณ์องค์การ
2. โมเดลการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดเชิงทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้

1. ประชากรที่ศึกษา คือสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่ได้รับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก และรอบ 2 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 62 แห่ง

2. ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัย ได้มาจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ 16 ตัวแปร ดังนี้

2.1 ตัวแปรแฝงการบริหารองค์การ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ โครงสร้างองค์การนโยบายองค์การงบประมาณ และบุคลากร

2.2 ตัวแปรแฝงพันธกิจอุดมศึกษา วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.3 ตัวแปรแฝงวัฒนธรรมองค์การ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ การปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมและการคิดเป็นระบบ

2.4 ตัวแปรแฝงชื่อเสียง/ภาพลักษณ์องค์การ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ ความสามารถทางวิชาการ ทักษะปฏิบัติ คุณธรรม/จริยธรรม และชื่อเสียงองค์การ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามคำศัพท์เฉพาะที่สำคัญดังนี้

1. ผลกระทบ หมายถึง ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อองค์การที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทั้งทางบวก และทางลบมี 4 ประการ คือ 1) การบริหารองค์การ 2) พันธกิจอุดมศึกษา 3) วัฒนธรรมองค์การ และ 4) ชื่อเสียง/ภาพลักษณ์องค์การ

2. องค์การ หมายถึง วิทยาลัย/คณะที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่ได้รับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก และรอบ 2 โดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 62 แห่ง

3. การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

4. โมเดลการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง รูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้

5. การบริหารองค์การ หมายถึง การที่ผู้บริหารกระทำต่อองค์การ และบุคลากรในองค์การเพื่อให้ร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล วัดได้จากข้อมูล 4 ประการ คือโครงสร้างองค์การ นโยบายองค์การ งบประมาณ และบุคลากร

6. โครงสร้างองค์การ หมายถึง ระบบสายการบังคับบัญชา กฎ ระเบียบขององค์การ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง/ภาระงานแต่ละบุคคล/ฝ่าย การจัดทำแผนอัตรากำลัง บุคลากรตามความต้องการขององค์การ และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์การจากการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

7. นโยบายองค์การ หมายถึง การกำหนดนโยบาย ปรัชญา/วิสัยทัศน์/พันธกิจ เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ และประกาศนโยบายให้ทุกคนในองค์การรับทราบ การจัดทำแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการการนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก และภายใน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาใช้ในการจัดทำแผนงาน การปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการได้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด การนำเสนอสารสนเทศที่ได้จากการประเมินแผนงาน/โครงการไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาแผนงาน/โครงการ และการประเมินผล

8. งบประมาณ หมายถึง การเงินและวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกขององค์การมีการกำหนดและการควบคุมให้สอดคล้องกับเป้าหมายเพียงพอสำหรับพันธกิจทุกด้าน การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการด้านการเงินและงบประมาณ

9. บุคลากร หมายถึง บุคลากรทุกระดับในองค์การได้มาจากการสำรวจความต้องการ การวางแผนการพัฒนาบุคลากรในทุกระดับทั้งในระยะสั้น และระยะยาว การพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพการประเมินบุคลากรทุกระดับ การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาพัฒนาบุคลากรและการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และเป็นธรรม และการปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าขององค์การ

10. พันธกิจอุดมศึกษา หมายถึง ภารกิจหลักของระดับอุดมศึกษา 4 ประการ คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

11. การเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ ความเพียงพอ และพร้อมใช้ของห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการการสอนเข้ากับพันธกิจด้านอื่นๆ

12. การวิจัย หมายถึง ผลงานวิจัยของบุคลากร ระบบการส่งเสริมการเผยแพร่ ผลงานวิจัย การบูรณาการการวิจัยเข้ากับพันธกิจด้านอื่นๆ การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัย ให้กับบุคลากร การจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

13. การบริการวิชาการ หมายถึง ผลงานด้านวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก ชุมชน สังคมอย่างต่อเนื่องการบูรณาการบริการวิชาการเข้ากับพันธกิจด้านอื่นๆ และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการบริการวิชาการ

14. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งามของไทยทั้งที่จัดโดยองค์การ ชุมชน และสังคมของ นักศึกษา/บุคลากรคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ การเห็นคุณค่าและภูมิใจใน ภูมิปัญญาไทย ศิลปะวัฒนธรรมที่ดั่งามของไทยของนักศึกษา/บุคลากรการบูรณาการด้านทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจด้านอื่นๆ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

15. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง พฤติกรรมที่สร้างขึ้นจากคนในองค์กรโดยมีการ เรียนรู้ซึ่งกันและกันและยึดถือปฏิบัติกันมาจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในองค์กรนั้นๆ วัดได้จาก ข้อมูล 4 ประการคือ การปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการคิดเป็นระบบ

16. การปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การทบทวนแผนและเป้าหมายของ องค์กรเป็นระยะอยู่เสมอ การค้นหาแนวคิด/ทฤษฎี/วิธีปฏิบัติใหม่ๆ การนำผลการประเมินมา ปรับปรุงพัฒนางานทุกพันธกิจขององค์กร การรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตาม ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรเป็นระยะเสมอ และบุคลากรในองค์กรพัฒนา ตนเองอยู่เสมอ

17. การทำงานเป็นทีม หมายถึง การช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมตามพันธกิจต่าง ๆ ขององค์กรการปลูกฝัง/ส่งเสริมความรู้ ค่านิยม และทักษะการทำงานเป็นทีม การมีน้ำหนึ่งใจ เดียวกันในการทำงานเพื่อความสำเร็จขององค์กร

18. การมีส่วนร่วม หมายถึง บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนด/ปรับเปลี่ยน วิสัยทัศน์ขององค์กร การร่วมกันทำงานในการปรับปรุงการทำงานในทุกพันธกิจ และ การร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ชุมชน สังคมในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ

19. การคิดเป็นระบบ หมายถึง การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุง แก้ไขระบบ ระบบและกลไกเพื่อการขับเคลื่อนการทำงานทุกพันธกิจเป็นลายลักษณ์อักษร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคลากร การมีแนวปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ และการใช้ฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

20. ชื่อเสียง/ภาพลักษณ์องค์กร หมายถึง ความเชื่อถือศรัทธา การเห็นความสำคัญ และคุณค่าที่บุคคลภายนอกมีต่อองค์กร วัดได้จากข้อมูล 4 ประการคือ ความสามารถด้านวิชาการทักษะปฏิบัติ คุณธรรม/จริยธรรมและชื่อเสียงองค์กร

21. ความสามารถทางวิชาการ หมายถึง บุคลากรในองค์กรได้รับการยอมรับในความสามารถด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการให้กับหน่วยงานนอก การใช้เทคโนโลยี/การบริหารจัดการแนวมาใช้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และมีผู้สมัครสอบเข้าเป็นนักศึกษาในองค์กรเพิ่มขึ้น

22. ทักษะปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติงานของบัณฑิตเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บัณฑิต ชุมชน สังคม บุคลากรในองค์กรมีชื่อเสียง/ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน สังคมการได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกและการมีแนวทางการปฏิบัติงานใหม่ๆ หรือ นวัตกรรมต่างๆ

23. คุณธรรม/จริยธรรม หมายถึง บุคลากรทำกิจกรรมที่ช่วยเหลือหรือเป็นประโยชน์ต่อ ชุมชน สังคมการยกย่องชมเชยจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน สังคมด้านคุณธรรมจริยธรรม บุคลากรในองค์กรไม่ทำผิดคุณธรรมจริยธรรม

24. ชื่อเสียงองค์กร หมายถึง องค์กรได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่อง ชมเชยจากหน่วยงานภายนอกมีผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ใช้เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาชุมชน สังคม บุคลากรในองค์กรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการของสภาวิชาชีพ/สมาคมวิชาชีพ

ข้อจำกัดการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดเชิงทฤษฎี ผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอก มี 4 ด้าน คือการบริหารองค์กร พันธกิจอุดมศึกษา วัฒนธรรมองค์กร และชื่อเสียง/ภาพลักษณ์องค์กร เป็นข้อมูลที่ได้จากการรับรู้ของผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรที่มีประสบการณ์ในการรับการประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้จะอำนวยความสะดวก ในเชิงวิชาการ และ เชิงปฏิบัติ ดังนี้

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1.1 ได้องค์ความรู้ใหม่เรื่องการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอก เพราะในประเทศไทยไม่มีการศึกษาผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการศึกษาผลกระทบจากการประเมินคุณภาพภายนอกของระดับการศึกษาอื่นๆ และในสาขาวิชาอื่นๆ ได้

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

2.1 ได้เครื่องมือและแนวทางในการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเน้นความเหมาะสมกับบริบทของไทยและผ่านการตรวจสอบว่าสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์กับองค์การที่จัดการศึกษาพยาบาลศาสตร์ เพื่อประเมินผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย

2.2 ใช้เป็นแนวทางในการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอก และใช้เป็นรากฐานของการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการวัดผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับการศึกษาอื่นๆ และสาขาวิชาอื่นๆ ต่อไป